

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTEREN

10. december 2013

Endelig besvarelse af spørgsmål 26 stillet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 31. oktober 2013 efter ønske fra Christian Juhl (EL).

ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 26:

Hvilken lære kan drages for at forebygge lignende lange gidseltagninger i fremtiden?

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
evm@evm.dk
www.evm.dk

Svar:

I lyset af den forøgede risiko for piratangreb i Adenbugten og det Indiske Ocean besluttede Justitsministeriet i marts 2011 at give rederierne mulighed for efter ansøgning at få våbentilladelse til brug af civile, bevæbnede vagter om bord på danske handelsskibe, hvis det på baggrund af den generelle trusselvurdering for området måtte anses for påkrævet, og sagens oplysninger i øvrigt ikke talte imod.

Denne tilladelsesordning viste sig imidlertid at være meget vanskelig at forene med det behov, som rederierne af hensyn til navnlig besætningens sikkerhed ofte har for meget hurtigt at få udstedt eller ændret en konkret våbentilladelse til at bruge civile, bevæbnede vagter.

På den baggrund blev der ved lov nr. 564 af 18. juni 2012 indsat en ny bestemmelse (§ 4 c) i våbenloven, som indebærer, at rederierne kan få en generel våbentilladelse til at bruge civile, bevæbnede vagter om bord på danske lastskibe i områder, hvor der er risiko for pirateri og væbnede overfald på skibe.

De nærmere regler om vilkår og betingelser for de generelle tilladelser til rederierne er med hjemmel i våbenlovens § 4 c, stk. 2, fastsat i bekendtgørelse nr. 698 af 27. juni 2012 om brug af civile, bevæbnede vagter på danske lastskibe.

Udenrigsministeriet har oplyst, at den bedste måde at forebygge lignende længere gidseltagninger er at søge at komme pirateriet som sådan til livs. Det kan konstateres, at pirateriet omkring Afrikas Horn er faldet markant, men de underliggende sociale, økonomiske og politiske omstændigheder, der driver pirateriet, er forsat tilstede. Pirateribekæmpelse er således en særdeles kompleks opgave. Den danske indsats mod pirateri er derfor også mangestrengt og omfatter militære, udviklingsmæssige og juridiske indsatser. Dertil kommer skibsfartsindustriens egne indsatser for at imødegå kapringer og gidseltagninger til søs.

Den sømilitære indsats er et væsentligt element i pirateribekæmpelsen. Danmark har haft flådefartøjer udsendt til NATO's Operation Ocean

Shield i perioderne oktober 2012 til maj 2013 samt oktober 2013 til udgangen af året. Desuden er der udsendt et maritimt overvågningsfly fra september 2013 til november 2013. Fra december 2013 og tre måneder frem leder Danmark igen Task Force 151, der er en af de internationale flådeoperationer rettet mod pirateri i området.

Men de underliggende årsager til pirateriet skal primært søges på land. Derfor har regeringen fordoblet den danske indsats i Somalia til 200 mio. kr. om året for perioden 2012-14. Der er desuden afsat 300 mio. kr. på finansloven for indsatsen i 2015-17 med forbehold for Folketingets godkendelse. Indsatsen omfatter alle niveauer og fokuserer på: 1) Sikkerhed til lands og til vands; 2) God regeringsførelse herunder opbygningen af et retsvæsen, der sikrer, at tilfangetagne pirater kan få en retfærdig retssag; 3) Vækst og beskæftigelse, herunder støtte til eksport af kvæg samt udvikling af fiskeriet; samt 4) Forbedrede levevilkår og styrket modstandskraft for den konfliktplagede befolkning. På en konference i Bryssel den 16. september 2013 gav det internationale samfund tilsagn til at støtte genopbygningen af Somalia med i alt 1,8 mia. euro. Tilsagnet gives på basis af en omfattende landeaftale, der blandt andet indeholder udviklingen af en maritim sikkerhedsstrategi.

Danmark har siden 2009 haft formandskabet for den juridiske arbejdsgruppe under Den Internationale Kontaktgruppe om Pirateri ud for Somalias Kyst. Kontaktgruppen blev oprettet i 2009 på anmodning af FN's Sikkerhedsråd med henblik på at varetage koordinationen af det internationale samfunds indsats mod pirateri ud for Somalias kyst. Danmark har gennem dette formandskab arbejdet aktivt for at finde praktiske løsninger på de juridiske udfordringer, som pirateribekæmpelse indebærer.